

VERSLAG DOORLICHTING

VBS H. GRAF TE BILZEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15701

Instelling VBS H. Graf
Kloosterwal 11 - 3740 BILZEN

Beleidsverantwoordelijke Ward DELLO

Telefoonnummer 089 41 37 38

E-mail secretariaat.walnootje-willerke@kodb.be

Website www.heiliggraf.be

Bestuur Kath. Ond. Dek. Bilzen
Schoolstraat 45 - 3740 BILZEN

Scholengemeenschap KODB vzw
Schoolstraat 45 - 3740 BILZEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Limburg afdeling Tongeren
Dirikenlaan 4 - 3700 TONGEREN

Start- en einddatum doorlichting 23/10/2023 - 26/10/2023

Inspectieteam Miet NIVELLE
Bart HAENRAETS
Ilse PAULISSEN

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	Kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Langstraat 3 - 3740 BILZEN
- Kloosterwal 11 - 3740 BILZEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

<p>Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING</p>	<p>De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De school vertaalt deze visie in een specifieke visie op zorg en gelijke onderwijskansen. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt voldoende breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Hierbij vormt het een groeikans om de acties en gewenste effecten in het strategisch prioriteitenplan specifiek en meer meetbaar te formuleren. De school stuurt haar visie bij waar nodig.</p>
<p>Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING</p>	<p>De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn dus nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Hierdoor sturen ze de praktijk slechts gedeeltelijk aan. De school kan een aantal systemen en structuren aanwenden om maatregelen en afspraken schoolbreed te realiseren, waarbij het evenwicht tussen autonomie en gelijkgerichtheid bewaakt wordt. De school ondersteunt de teamleden door middel van professionalisering en een billijke taakverdeling onder de teamleden. Ze kan deze ondersteuning nog versterken door de uitvoering van de afspraken beter op te volgen en op basis hiervan ondersteuning in te zetten.</p>
<p>Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING</p>	<p>De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Ondanks de beschikbaarheid van voldoende data slaagt de school er nog niet in om deze te gebruiken bij de evaluatie van de onderwijskwaliteit. De evaluatie is daarom weinig systematisch en cyclisch.</p>
<p>Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING</p>	<p>De school evalueert haar kwaliteit doelgericht en betrouwbaar op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Zo beschikt de school over resultaten van verschillende gestandaardiseerde of gevalideerde toetsen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners zoals onder andere de ouders, of een andere basisschool op dezelfde site. Ze benut bij haar evaluaties op kindniveau nadrukkelijk en op schoolniveau in groeiende mate de resultaten en effecten bij de leerlingen. Illustratief hiervoor is de bijsturing van de zorg voor wat betreft taalondersteuning, naar aanleiding van de resultaten op de verplichte taalscreening van oudste kleuters. De school dient haar evaluatiepraktijk te versterken door alle beschikbare data meer te gebruiken op schoolniveau.</p>

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft een vrij correct zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt zodoende structureel wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt voldoende systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Zo stuurde de school recent haar rapporteringspraktijk bij. Daarnaast maakte ze werk van de samenwerking met de lagere school op dezelfde site en gebruikte ze de feedback en input van die lagere school om haar eigen kleuterwerking bij te sturen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 Kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een voldoende actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen en de behoeften van de kleuters. Daarnaast vormen ze zich in groeiende mate een actueel beeld over de sterktes van de kleuters. De ‘zorgklafoto’s’ vormen hierbij een krachtig instrument. De leraren verfijnen het beeld van elke kleuter, onder meer via gesprekken met ouders, via ‘klasbesprekingen’ en via multidisciplinair overleg. Het vormt een groeikans om overig overleg op beide vestigingsplaatsen gelijkgericht formeel vorm te geven. De leraren spelen gericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuters en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. Dit doen ze echter nog onvoldoende specifiek, meetbaar en tijdgebonden. Hierdoor realiseren de leraren opvolging van de effecten van het maatwerk en bijsturing (waar nodig) in mindere mate planmatig.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend en betekenisvol. De vele experimenteer- en exploreerkansen illustreren dit. De leraren remediëren en differentiëren kindgericht, al gebeurt dat niet altijd even doelbewust en doelgericht. De keuze om aan de slag te gaan met een taalmethodiek die is ontworpen met als doel de luistervaardigheden, het klankbewustzijn en de spreekvaardigheden van de kleuters te stimuleren in functie van de ontluikende geletterdheid, zal ongetwijfeld bijdragen aan een sterkere taalontwikkeling van de kleuters. De leraren besteden, bijvoorbeeld met behulp van stappenplannen, aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze kunnen die vaardigheden nog verstevigen door kleuters bewuster te maken van hun eigen sterktes, eventueel door het visualiseren van talenten. Daarnaast zetten de leraren pictogrammen, ook met oog op het ontwikkelen van taal-, wiskundige en (zelfsturende) opruimvaardigheden, erg leraarafhankelijk in. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING De leraren geven geregeld op een warme en stimulerende wijze effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze minder vanuit de doelen, maar al vrij sterk vanuit de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op de kleuter als persoon, het product of de taak, de zelfregulatie en leraar- en activiteitafhankelijk op het proces gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Via gerichte professionalisering kunnen de leraren de kwaliteit van hun feedback nog versterken.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Met het oog op een betrouwbare en faire evaluatie, hanteren de leraren enkele genormeerde of gevalideerde toetsen. De transparantie en betrouwbaarheid van de beoordeling van taalcompetenties in hun 'checklisten' vergroten, vormt de belangrijkste uitdaging. Eenduidige beoordelingscriteria en onafhankelijkheid van de beoordelaar dragen hier, maar ook voor enkele andere leerdomeinen, onvoldoende toe bij. De evaluatie is breed, al realiseren de leraren momenteel geen doelgerichte beeldvorming van de wetenschappelijke en technische competenties.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Zo dragen de leraren gericht bij aan de beeldvorming, vanuit gelijkgerichte afspraken ter voorbereiding van het intern overleg. Deze beeldvorming leidt tot een overzichtelijke 'zorgklasfoto'. De leraren spelen veelal bewust in op de onderwijsbehoeften van de leerling en stemmen in overleg het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af. Het vormt hierbij een groeikans om nog meer te focussen op het concreet formuleren van de begeleidingsdoelen voor de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en bijhorende maatregelen waar mogelijk te integreren in de brede basiszorg. Dit kan bijdragen aan een kwaliteitsvollere opvolging van de effecten van het maatwerk en, waar nodig, aan degelijker bijstellingen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. De aanpak is geleidelijk en betekenisvol. Zo expliciteren de leraren geregeld de leerdoelen en succescriteria voor de leerlingen.
BENADERT DE VERWACHTING	Ook sluiten ze regelmatig aan bij de interesses en leefwereld van de leerlingen. Ze laten echter nog kansen liggen om in hun aanpak verschillende differentiatievormen en remediërende maatregelen gelijkgericht toe te passen. De aanpak is veelal activerend en taalontwikkellend. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Illustratief hiervoor is de manier waarop leraren als model fungeren bij het aanleren van lees-, luister- en schrijfstrategieën. De leraren benutten de tijd om te leren in de regel efficiënt.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld op een warme en stimulerende wijze effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Deze feedback is een vrij systematisch onderdeel van het onderwijsleerproces. Daarbij vertrekken de leraren al voldoende vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is vooral op het product gericht, en in groeiende mate op het proces en de zelfregulatie. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Via gerichte professionalisering kunnen de leraren de kwaliteit van hun feedback nog versterken.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Het onderwijsleerpakket is hiertoe ondersteunend. De leraren vullen de leerpakkeigen toetsen aan met genormeerde lees- en spellingtoetsen en met gevalideerde (eind)toetsen. De leraren gebruiken beoordelingscriteria bij moeilijker te meten deeldomeinen en communiceren deze aan de leerlingen. De observatie en evaluatie zijn dus geïntegreerd in het onderwijsleerproces en zijn voldoende transparant, betrouwbaar, fair en breed. Leraarafhankelijk betrekken de leraren de leerlingen bij de evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	Kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	◆
Effectieve feedback	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF